

Újdonság! – Gyorsított eljárások bűncselekményekkel kapcsolatos kártérítési, illetve sérelemdíj igények érvényesítése kapcsán

A 2020. évi LXX. törvény **2020. július 9-étől lehetőséget biztosít bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti, a polgári perrendtartástól eltérő, speciális szabályok alapján lefolytatásra kerülő, úgynevezett gyorsított perek lefolytatására.** A törvény által biztosított gyorsított eljárás bevezetésének általános indoka, **hogy eljárásjogi könnyítést biztosítson bűncselekmények sértettjei számára kapcsolódó polgári jogi igényük (kártérítési, illetve sérelemdíj iránti igényüket) érvényesítése tekintetében.**

A törvény szerinti gyorsított eljárás **megindításának alapvető feltétele, hogy a kapcsolódó bűncselekmény elkövetését jogerősen megállapítsák, azzal, hogy nem került sor a büntetőeljárásban a polgári jogi igény megállapítására, illetve nem került sor polgári per megindítására sem.**

A gyorsított eljárás kapcsán az egyik fontos könnyítés, hogy a törvény alapján **költségfeljegyzési jog illeti meg a feleket, azaz semmilyen az eljárás kapcsán felmerülő költséget nem kell megelőlegezniük** (például szakértői díj), annak megfizetésére a per kimenetel függvényében csak utólag kötelezhetőek, és ez a könnyítés a végrehajtási eljárásra is kiterjed.

Eljárásjogi szempontból kiemelendő továbbá, hogy a per gyorsabb lefolyása érdekében a **per tekintetében nincs osztott perszerkezet, tehát az eljárás nem különül el perfelvételi és érdemi szakaszokra.** A törvény továbbá előírja, hogy a **bíróság alapvető intézkedési határideje 8 munkanap és amennyiben lehetséges az eljárás kizárólagosan írásbeli lefolytatása, úgy a bíróság alapvetően tárgyaláson kívül bírálja el a keresetet.** A bíróság ennek megfelelően, csak szükség esetén és **kivételesen tart tárgyalást** (például, ha tanú meghallgatása szükséges), **de ebben az esetben is elektronikus hírközlő eszköz útján** kerül sor a tárgyalás megtartására. Ennek megfelelő a feleknek rendelkezniük kell megfelelő elektronikus kapcsolattartásra módot adó eszközzel, melyet a bíróság részére kötelesek is az eljárás kezdetén bejelenteni.

További kiemelendő, az eljárás gyorsítását és a követelések érvényesítésének hatékonyságát növelő előírás az is, hogy a **gyorsított per során nincs lehetőség harmadik fél általi beavatkozásra és nincs lehetőség viszontkereset, illetve beszámítás előterjesztésére sem.** Ezen túlmenően a felek közös kérelmére történő szünetelésnek sincs helye az eljárás során és a **per nem kapcsolható össze másik perrel sem.**

A fenti szabályokon túl kiemelendő az is, hogy a per gyors lefolyása érdekében **a törvény rövidített határidőket szab az alperesi ellenkérelem (30 nap), illetve ezt követő válaszirat (8 nap) és viszontválasz (8 nap) előterjesztésére is.** Fontos megjegyezni azt is, hogy ezen határidőkön belülről korlátozza a törvény - mulasztás igazolásának lehetőség nélkül - az esetleges kereset vagy ellenkérelem változtatás lehetőségét, mely szintén az eljárás gyors befejezésének egyik záloga.

Könnyítést jelent az igényérvényesítő feleknek végül az is, hogy a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igények **későbbi végrehajthatóságának elősegítése érdekében a gyorsított perben biztosítási intézkedés elrendelhető anélkül is, hogy a követelés létrejöttét, mennyiségét és lejártát közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolták volna.**

Végezetül a törvény rendelkezik arról is, hogy **gyorsított eljárásban született döntésekkel szembeni fellebbezés elbírálására is rövidebb, ítélet esetén 45 napos határidő**, illetve végzés esetén 30 nap **áll rendelkezésre és mind a fellebbezési mind pedig egy esetleges felülvizsgálati eljárás során a bíróság tárgyaláson kívül köteles eljárni**, a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.

Összefoglalva tehát az új törvényi rendelkezések hatékonyabb és gyorsabb jogérvényesítést kívánnak biztosítani olyan sértettek részére, akiknek egy adott bűncselekménnyel összefüggésben káruk keletkezett, azonban ezzel kapcsolatos polgári jogi igényükről a kapcsolódó, adott esetben évekig eltartó büntetőeljárás keretében nem született döntés – ahogy az esetek jelentős részében az amúgy gyakran hosszadalmas büntetőeljárás további elhúzódásának elkerülése érdekében a gyakorlatban előfordul – és a büntetőeljárás mellett nem indult polgári per sem ezen követelés tekintetében.